

broju „Novic“ priporoča iskreni domorodec gosp. P. mariborskemu bogoslovju graško slov. knjižnico. Gotovo je vsakega poštenega Slovenca hvalevredno priporočanje razveselilo. Kaj pa beremo v 8. listu „Novic“? Gosp. Dražek piše, da je graško seminarsko vodstvo mariborskemu knjižnici že ponudilo, pa je neče. Čudim se nad častitimi gg. ravnatelji, ki so vsi verli Slovenci, da se branijo knjižnice. Zakaj? se tega bojijo, je nam zastavica, ki je nikakor uganiti ne moremo. Ako so njene knjige graški bogoslovci smeli prebirati, zakaj ne bi jih mariborski? Mariborski bogoslovci so iskreni domorodci; bistreje glavice se učijo drugih slovanskih narečij z blagim namenom se obogatiti z raznimi vedami, da bodo mogli enkrat domovini hasniti. Ni li to lepo in hvalevredno? Ali ne zaslužijo, da bi jim na vso moč pomagali? Oni že zdaj previdijo, da bo jim treba slovenskega jezika dobro znati; saj jim bo vsakdanji kruh. Prosimo tedaj častito vodstvo mariborskega seminista, naj sprejme ponujani kosček domačega kruha; prosimo pa tudi Njih milost, slavnega knezo-škofa Antona Slomška, kateri so že toliko ran zacelili, naj zacelijo še to. Zapustivšim Koroško so se štajarski Slovenci z neizrečenim veseljem pod Njih krilo podali. Bukve so v Gradcu peto kolo. Letos je 6 slovenskih bogoslovcov, in rekel bi, da so ti, berž ko ne, zadnji, ker so vse slovenske fare sedaj pod labodsko škofijo prišle. Prosimo tudi vas častite utemeljite knjižnice, da se tudi vi za njo potegnete, saj imate pravico, ker ste ji na noge pomagali.

**Iz bližnje okolice Vranskega 17. sveč.** Vaš dopisnik iz Vranskega 8. svečana t. l. Vam je pisal o novih soseskinih volitvah, ker pa jo je slabo zadel, terjam, da se popravi, kar je napačnega. Res je, da so se Gomiljani spervega temu nekoliko upirali, al ne za to, ker niso bili od dušnega pastirja v tem zadosti podučeni; dušni pastirji sploh tudi o volitvah posebno v našem kraju svojo dolžnost dobro poznajo in jo zvesto spolnujejo. Ni res, kar omenjeni dopis o nekem župniku zaseglivo govori; zakaj besed, ki se mu ondi prilastujejo, nikdar nikoli govoril ni. Vsa soseska in tudi c. kr. okrajna gosposka mora pričati, da je oni župnik ne le pri soseskinih volitvah, temuč vedno je bil in je za blagor Slovencev, svojih rojakov, v djanji živo unet, in si, kar mu oni dopis očituje, nikdar ne bo zaslužil zaničljivega priimka „nemškutarja“. \*)

St. J. . . čan.

**Iz Selske doline 2. sušca. — v — \*\*)** Zadnje dni unega mesca so pri nas volili župana in druge srenjske može. Volitev je bila mirna, kakor ni morda nikdar v zborih svobodne Amerike. Obnašali so se nazoči kmetje prav omikano svobodno, tako, da gospod komisarju ni bilo treba kar nič opominjati. Volili so prav pametno ter vidilo se je pri vseh, da nimajo kmetje novih svobodniških naredb nič več za otročarije. Veliko parlamentarnega duha ima Kranjec! — Veseliti so mogle vsacega v redu dokončane volitve; in komaj so pošteni srenjski može čakali dne, da so šli prisegati v kantonsko kancelijo. Veseli so dočakali dne, ko so prisegli, da bojo po vesti in pošteno ravnali, še veseliji pa so prišli nazaj iz kancelije, ker kantonski predstojnik gosp. vitez Höffern so tako ginljivo s slovensko besedo dolžnosti in naloge županom in prisežnim možem na serce govorili, da so se vsi čudili — in kakor gospod predstojnika ljubi in spoštuje vse ljudstvo zavolj njegove ljubezni in odkritoserčnosti do svojih podložnih, je ta ljubezen in odkritoserčnost danes može tako rekoč na-nj priklenila. Ne samo, da so gospod Höffern lepo gladko, čisto slovenski govorili — vidili smo še tisti dan razpis županijam — evo čuda nevidjena!! — v čisti, gladki,

\*) Drago nam bo!

Vred.

\*\*) Gosp. dopisnik iz Vr. bo gotovo z ravno tolikim veseljem čital to obrambo in obžaloval, da je bil slabo podučen, kakor jo vredništvo radostno natisne, da se popravi pomota, čeravno ni pritekla iz hudobnega izvira.

Vred.

pravilni slovensčini pisan. Reče naj še kdo, da naši gospodje uradniki ne znajo slovenski pisati, da ni naš jezik za kancelije ugoden — oboje je ugodno: uradniki in naš jezik! Le taci predstojnikov kaj, potem bojo tudi drugi uradniki že svojo dolžnost storili.

**Iz Jesenic na Gorenskem 1. sušca. — 26. in 27.** svečana so bile pri nas volitve župana in srenjskega odbora vpricho občespoštovanega kantonskega poglavarja gosp. Levičnik-a. Ker smo bili od treh srenj skupaj in premalo edinih misel, smo za vsakega dvakrat volili. Izvoljeni so bili za župana gosp. Franc Gril, ki je že pred župan bil in mož vsem poštenim po volji; veseli smo, da ga spet imamo; za 1. svetovavca je bil izvoljen gospod Šimen Schrey, c. k. poštar in zdravnik, tudi mož, ki ga imamo vsi radi in nam more s svojo umnostjo in domoljubjem veliko pomagati, — za 2. svetovavca pa je bil izvoljen gospod Matija Robič iz Rovtov, ki je tudi že pred odbornik bil. Bilo je še več starih odbornikov vdrugeč potujenih, nekteri na novo izvoljeni. Lepo je za vsakega moža, ako mu ljudstvo v znamenje, da je prav delal, zaupanje skaže, da ga vdrugeč voli, kadar volitev pride. Al preveč je tudi takih ljudi, ki ne zastopijo, kakošne može je treba voliti in s svojim glasom delajo kakor svinja z mehomo; namesto da bi volili pravega možaka, volijo raji šemo, brez pomislika, da so srenjskim možem važne reči izročene. Pa počasi se bomo že zmodrili!

A. P. odbornik jesen. srenje.

**Iz Ljubljane.** V petek in saboto je volil 1. volitni razred 10 mestnih odbornikov. Gosp. L. Lukman, gosp. dr. N. Recher, gosp. J. Mühleisen, gosp. A. Krisper, gosp. Fidelis Terpine, gosp. A. Malič, gosp. G. Heiman in gosp. K. Holcer so bili izvoljeni v prvi volitvi, gosp. dr. Kavčič in gosp. Fedor Bamberg pa v drugi volitvi. — Tako so volitve končane, ki so, ako se ozremo na vse, kar se je teh 14 dni godilo, očitno pokazale, da veliko naših volivcov še ni godno za take volitve, ker jih pri volitvah ne vodi občni prid, ampak le osebni ali zgolj sebični nagib. Ne bomo pa popisovali gnjusnih dogodb „chronique scandaleuse“, ki smo jih ta čas doživeli; le eno posebno debelo hočemo povedati, da tista stranka, ki je pošiljala s podpisom „Mehrere Wähler“ zelene liste po mestu, ki so bili celó za njene lastne ljudi na zvijačo narejeni, je imela zakotno tiskarnico, ktera jim je tiskala brez imena tiskarnice njih liste, kar je po tiskarni postavi (§ 2. in 3.) prestopek, ki se ima po §. 26. kaznovati z 25 do 200 gold. Naj to edino bo našim bravcom zadosten dokaz, kakošnih pomočkov se je neka stranka posluževala, da je posilila kar ni šlo po odkriti — pošteni poti. In tako „requiescant in pace“ volitve mestnega odbora! Učile so nas marsikaj.

## Novičar iz domačih in ptujih dežel.

**Iz Dunaja 3. marca.** Še nekteri ces. razglasi, ki so v zvezi z ustavnimi postavami od 26. svečana, se pričakujejo te dni. — Pravijo, da ogerski kancelar Vay je po svojem prihodu na Dnauj podpisal oklice ustavnih postav od 26. sveč. — Minister dnarstva že pripravlja za prihodnji dervani zbor predloge v dnarnih in davkovskih zadevah. — Pravijo, da nadvojvoda Maks bo predsednik deržavnemu svetu.

— Lansko leto se je posmodilo v vsem cesarstvu 838 milijonov smodk (cigar).

**Iz Tersta. 2. sveč.** Mestni zbor je sklenil zavoljo podeljene ustave cesarju zahvalno pismo poslati.

**Horvaško.** Iz Zagreba 1. sušca Županija naša se verlo obnaša ne le v brambo narodnih pravic domačih, po kterih Magjari prederzno segajo, temuč tudi za pravice serbskega in slovaškega naroda, ki je v veliki nevarnosti, da bi ne zgubil, kar mu gré; poslala je tedaj sl. županija

našo prošnjo do Njih Veličanstva, naj še pred ogerskim deželnim zborom pokliče srbsko narodno skupščino. Dalje je sklenila prošnjo, naj cesar sam odpre deželni zbor horv. slav. dalmatinski in se dá v Zagrebu za kralja trojedine kraljevine kronati.

— V „Pozoru“ od 28. p. m. smo čitali te dni dopis iz Sevnice na Štajarskem, ki se pritožuje, da so seljaci (kmetje) na Krajnskem in na Štajarskem za Dravo in za Savo slabo podučeni o tem, kaj se sedaj godi na Horvaškem in kako, in da ne vejo nič drugčega kakor to, da Horvati so nemirni, oni se zoperstavljajo cesarju, mu nočejo več podložni biti itd. Te slepote „su najviše upravljaci prostoga puka krivi; njihova je dužnost puk obučavati in sve od njega odstraniti, sto je lažno in krivo“. Nazadnje se dopisnik ne more „dosta načuditi, da se toga posla več odavna podhvatile nisu naše medju Slovenci vrlo razprostrte „Novice“. Za danes na ta dopis le samo to: Kar gosp. dopisnik iz Sevnice zastran seljakov za Dravo in za Savo in o njih krivih mislih do Horvatov piše, je prvo, kar po njem vredništvo sliši; ne besedice nismo o tem dosedaj čuli; nobeden nam o tem tudi ni besedice pisal. Ker pa nismo ne vsega pričujoči ne vsega vedni, kar se po svetu godi, nas noben nepristranec obdolževati ne more, da smo zanemarili dolžnost svojo. Toliko bolj pa se čudimo mi nad tem, da gosp. dopisnik iz Sevnice, ako so mu slepote Horvatom sosednih štajarskih in krajnskih kmetov res tako dobro znane, kakor jih v „Pozor-u“ popisuje, zakaj mu rodoljubno serce že davno ni peresa v roko stisnilo, da bi bil v „Novicah“ odkril te res obžalovanja vredne krive misli in Podravce in Posavce podučil, ker so res poduki potrebni. Saj je dandanašnji vsakega domoljuba sveta dolžnost, da preganja krive misli, ki razderajo bratovsko ljubezen, in razjasnuje kar vidi okoli sebe temnega in napačnega.

**Ogersko.** Vsi ogerski časniki terdijo, da nova državna ustava, ki je bila 26. svečana oklicana, ni Ögrom celó nič po volji, ker jim krajša pravice deželnega zbora, ki po ogerski ustavi ni zavisen od nobenega drugčega zbora.

**Česko.** Iz Prage. „Narod. Listy“ pravijo, da nova ustava za deželne zборе ni sicer taka, kakor smo jo želeli, vendar bodimo za zdaj zadovoljni z njo, posebno zato, ker ta ustava ne bo, kakor marsiktera prejšnja postava, samo mrtva beseda ostala, ampak berž berž v djanje stopila.

— V Ostrovu, nekem loktiškem okrožji, je že dve leti ondi stanujoči, na Laškem odstavljeni nadvojvoda toskanski Leopold bil unidan za župana izvoljen in je že tudi županoviti začel; prvemu odborniku, prejšnjemu županu, je izročil navadne opravila.

**Laško 1. sušca.** Po premagani Gaeti se upira še terdnjava Mesinska; zato jo bojo Sardinci te dni napadli. — Sardinska vlada, kateri ni prav, da kralj neapolitanski je še zmiraj v Rimu, terja od papeževe vlade odhod njegov.

**Francozko.** Iz Pariza 2. sušca. V včerajnem zboru starešinstva je govoril princ Napoleon o laških homatijah. Besede njegove so toliko važniše, ker menda odkrivajo misli cesarja Napoleona. Milovaje Benečane, da še niso zedinjeni z brati svojimi, vendar pravi, da še ni čas prišel, da bi Lah napadli Avstrijance, in meni, da bi bilo napak, ako bi to že zdaj storili. O Rimu pa je tako-le govoril: „Vidim, da zedinjena Italija bo terjala Rim za poglavno mesto. Težava je le to, kako zagotoviti papežu samostojnost, zakaj sveti oče ne more biti podložnik kakega drugega vladarja. Ako bi se papežu dala desna stran Rima z množico armade za posadko in z dostojnimi dohodki, ki mu jih zagotovijo vse vlade skupaj, bi se po tej poti obvarovala papežu samostojnost. Vest mu (princu Napoleonu) ne pripusti misliti,

da bi dobro bilo, ako bi še svetna oblast papeževa zedinjena bila z duhovno“. — Iz tega je očitno, kaj čaka sv. očeta papeža, za kterege sepotegujejo zdaj spet prav uneto škofje francozki in Napoleona spravljajo v hude zadrege. Najhuje med vsemi je besedo povzdignil škof Poatješki (Poitiers) gosp. Pie, najmlajši in za odstavljen kraljevo hišo francozko najbolj vneti škof, ki, pretresovaje Lagueronierovo zoper papeža pisano brošuro, ravnanje Napoleonovo v rimskih homatijah primerja s tem, kar je Poncij Pilat storil nekdanj s Kristusom, ko ga je prepustil judom, da so ga križali, vmivši si roke, da ni kriv kervi tega pravičnega. Škof pravi: Tisučkrat prekletost ime moža, ki je Kristus ob življenje pripravil, ni bil ne Herodes, ne Kaifas, ne Judas, in ne kak drug rabelj judovski ali rimski; udeležili so sicer hudodelstva vsi, al nič bi se nazadnje ne bilo zgodilo brez Pilata; Pilat bi bil lahko Kristusa rešil; brez Pilata bi ga ne bili k smerti peljali. In zato še dandanašnji molimo: „Verujem v Jezusa Kristusa, sinu Njegovega edinega, gospoda našega, kateri je spočet od sv. duha, rojen iz Marije Device, terpel pod Poncijem Pilatom, križan bil“ itd. — Ta pastirski list je deržavnemu svetovavstvu v preiskavo izročén.

**Rusovsko.** Iz Petrograda 2. t. m. naznanja telegram, da 27. svečana je bila v Varšavi sopet rabuka; privrelo je na ulice veliko ljudi in velik hrup je nastal; vojaki, s kamni metani, so začeli v ljudi streljati, da je 6 oseb smert storilo, 6 pa ranjenih bilo. 28. svečana je vse mirovalo; ako se vžgè vnovič nemir, bo Varšava v obsedni stan djana. Tako telegram. Začele pa so se te žalostne reči 26. svečana, ko so v Varšavi obhajali obletnico vojske poleg Grohova, v kateri so se leta 1831 Poljci bojevali z Rusi. Car se ni branil Varšavljanom prepovedati ta praznik, češ, da se jim „molitev“ prepovedati ne more, vendar je bilo armade veliko zbrane. Snidlo se je ljudstva okoli 30.000, ki so se iz klostra sv. Pavla v procesii podali dalje. Zakaj so naenkrat konjiki prihajali med trumo ljudi, se ne vé prav; gotovo pa je, da so s sabljami mahal in ranili mnoge. Od tega časa je hrup velik v Varšavi. Kaj bo dalje, ni znano. Mestjani so poslali 2. dan t. m. pismo caru, v katerem ga prosijo, naj bode pravičen do Poljcov, ker brez narodnih pravic ni sreče in blagostanja za narod poljski. Večletno terpljenje, ker nimajo postavnega organa, jih je prisililo, s prelito kervijo razodeti svoje reve.

**Černagora.** Iz Cetinja. 26. sveč. smo obhajali slovesni cerkveni spomin za rajnega Hanka. Knez Nikolaj, starešinstvo, vojvodi in glavarji črnogorski bili so nazočí.

**Turško.** Francozka armada ostane še 2 mesca v Sirii; angležka in turška vlada ste bile zoper to, avstrijska vlada pa je podpirala potrebo podaljšane francozke posadke, in to je obveljalo.

**Listnica vredništva.** Gosp. Sabrt v Št. Jaji: Izročili ti-skarnici. — Gosp. Fr. Hraš. v S: Naročeno, pa prvi listi so pošli. — Gosp. J. Lap. v Kr: Založniku povedali. Astramontane nimamo več; v apoteki pa ne delajo ekstrakta.

## Posebno lepe jajčica židnih červičev

krajnskih in čisto zdravih, ljubljanski kmetijski družbi dobro znanih, prodaja po nizki ceni

J. C. Stökel, tergovec  
v štacuni blizo špitalskega mosta  
v Theatergasse Nr. 44.

## Kursi na Dunaji 5. sušca.

5% metaliki 65 fl. 10 kr. Ažijo srebra 48 fl. 50 kr.  
Narodno posojilo 76 fl. 40 kr. Cekini 7 fl. 8 kr.